

REPUBLICA HRVATSKA
HRVATSKI SABOR
10 000 Zagreb
Trg Sv. Marka 2

Klasa: 400-09/13-01/03
Urbroj: 567-10-2013-20

REPUBLIKA HRVATSKA
SABOR - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6
Premljen: 26.04.2013.

Prendbeni broj	Prit.	Vrij.
	A	CJ

Zagreb, 25.04.2013.

- Predmet:**
- Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godine,
  - Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2012. godinu
  - dostavlja se

Poštovani,

sukladno čl. 15. Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02, 63/07, 53/12), podnosimo Vam Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godini, usvojeno od strane Upravnog odbora Agencije.

Izvješće o poslovanju smo podnijeli nadležnim ministarstvima na mišljenje te u prilogu dostavljamo dobivena mišljenja kako slijedi:

-Ministarstva poduzetništva i obrta, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva rada i mirovinskog sustava, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva turizma i Ministarstva financija.

Također, uz navedeno Izvješće, prilažemo i:

- Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2012. godinu,
- popunjeni upitnik o fiskalnoj odgovornosti
- planove otklanjanja nepravilnosti
- izvješća o otklonjenim slabostima na CD mediju.

S poštovanjem,

Član Uprave
Goran Becker

Članica Uprave
Martina Jus

Prilog:

- Izvješće o poslovanju za 2012., s preslikama dobivenih mišljenja, u papirnatom obliku
- Izvješće o poslovanju za 2012., Izjava o fiskalnoj odgovornosti s upitnikom, planovima otklanjanja nepravilnosti i izvješćima o otklonjenim slabostima – sve na CD mediju

**GODIŠNJE
IZVJEŠĆE**

2012.

HAMAG **INVEST**

Zagreb, ožujak 2013.

SADRŽAJ

1.	UVOD	3
2.	JAMSTVA – POTICAJ RAZVOJU NOVOG PODUZETNIŠTVA	5
2.1.	ZAPRIMLJENI ZAHTJEVI ZA JAMSTVOM.....	7
2.2.	ODOBRENA JAMSTVA.....	8
2.3.	ISPLATE PO JAMSTVIMA.....	10
3.	POTPORE – FINANCIJSKI IMPULS ZA KVALITETNE PODUZETNIČKE PROJEKTE.....	11
3.1.	DODIJELJENE POTPORE PO PROJEKTIMA.....	11
3.2.	USPOREDNI PRIKAZ DODIJELJENIH POTPORA U 2011. I 2012. GODINI	14
4.	SAVJETOVANJE I KOMUNIKACIJA – KLJUČ USPJEHA	15
4.1.	MREŽA STUDENTSKIH PODUZETNIČKIH INKUBATORA.....	16
4.2.	POTICANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI I ZAŠTITE OKOLIŠA	17
4.3.	ODRŽAVANJE DOBRE KOMUNIKACIJE S PODUZETNICIMA.....	17
5.	POTICANJE INVESTICIJA I UNAPREĐIVANJE INVESTICIJSKOG OKRUŽENJA	18
6.	TERENSKE PROVJERE DODIJELJENIH POTPORA – NOVI ISKORAK U TRANSPARENTNOSTI RASPOLAGANJA DRŽAVnim SREDSTVIMA	20
7.	PROMICANJE ŽENSKOG PODUZETNIŠTVA	21
8.	FINANCIJSKO IZVJEŠĆE	22
8.1.	BILANCA	22
8.2.	RAČUN PRIHODA I RASHODA	24
9.	ZAKLJUČAK	27

UVODNA RIJEČ

2012. – godina novih početaka...

Recentni pokazatelji o stanju hrvatskog gospodarstva ponovno ukazuju na to da su u pravu oni ekonomski analitičari koji mikro, male i srednje tvrtke i obrte smatraju najprilagodljivijim segmentom ekonomskog sustava neke zemlje i okosnicom razvoja u budućnosti. Upravo su male i srednje tvrtke te od kojih se očekuje da svojim inovativnim pristupom, novim strategijama i prilagodljivošću sve zahtjevnijem tržištu, preokrenu negativne smjerove ukupnog hrvatskog gospodarstva.

Investicije i rast izvoza, kao dva glavna okidača za pokretanje rasta, u hrvatskom su gospodarstvu godinama, gotovo kao po inerciji, bili uglavnom očekivani od velikih poslovnih sustava i to mahom onih u vlasništvu države te u onim sektorima koji nisu postizali adekvatnu konkurentnost na međunarodnom tržištu. Pri tome su mali i srednji poduzetnici uglavnom bili promatrani kao potpora velikim sustavima bez intencije države da upravo oni postanu zamašnjak novog razvoja.

Danas, kada hrvatsko gospodarstvo proživaljava bolan, ali u isto vrijeme i nužan proces restrukturiranja iz, isključivo uvozno orijentirane ekonomije, u ekonomiju proizvodnje i ekonomiju usluga visoke dodane vrijednosti, upravo mali i srednji poduzetnici i obrtnici, kao značajan, ali i neiskorišteni potencijal hrvatskog društva, trebaju pružiti tu novu dimenziju hrvatskog gospodarstva u budućnosti, gospodarstva koje će već sutra postati sastavni dio najvećeg svjetskog tržišta – Europske Unije. Vizija hrvatskog gospodarstva, kao u europskim okvirima, malog, ali dinamičnog, diverzificiranog, prilagodljivog i izvozno orijentiranog, bit će ostvariva samo ukoliko inicijative malih i srednjih poduzetnika budu imale punu institucionalnu podršku.

Upravo pružanjem takve snažne institucionalne podrške, HAMAG INVEST teži postati istinski partner hrvatskim poduzetnicima. Iz tog je razloga većina aktivnosti u 2012. godini bila usmjerena na stvaranje još snažnijih, prepoznatljivijih, korisnijih, ali, prije svega, poduzetnicima dostupnijih mehanizama koji će omogućiti lakše ostvarivanje njihovih ideja, planova i projekata.

Inovacije i izmjene koje smo uveli u naše jamstvene sheme, novi pristup u dodjeljivanju potpora iz „Poduzetničkog impulsa“, pokretanje projekta „Mreža studentskih poduzetničkih inkubatora“ kroz povezivanje visokoškolskih institucija i poduzetništva, početak provedbe aktivnih mjera privlačenja investicija u sektor malog i srednjeg poduzetništva, samo su neke od aktivnosti koje su doprinijele jačem angažmanu HAMAG INVEST-a u razvoju malog gospodarstva u Republici Hrvatskoj u 2012. godini. Vjerujemo kako ćemo još jačim angažmanom u 2013. godini postati nezaobilazan i važan partner svim hrvatskim malim i srednjim poduzetnicima i obrtnicima te novi impuls razvoju gospodarstva Republike Hrvatske.

„Promjena HAMAG-a u HAMAG INVEST ne predstavlja samo suštu promjenu naziva Agencije. Ona predstavlja i potpunu izmjenu koncepta rada i filozofije promišljanja unutar naše institucije – od Agencije koja je sama sebi svrha, do Agencije koja ima svrhu: istinski servis malim i srednjim poduzetnicima i obrtnicima na dobro cjelokupnog hrvatskog gospodarstva.“

Intervju, Darko Liović za „Glas Slavonije“, 22. prosinac 2012. godine

mr.sc. Goran Becker
Član Uprave

Martina Jus
Članica Uprave

mr.sc. Darko Liović
Predsjednik Uprave

1. UVOD

Izmjene i dopune Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 53/12) kao i Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja (NN 111/12) predstavljaju značajan impuls radu Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije. 2012. godina bila je godina u kojoj je Agencija ne samo promijenila ime, nego joj je Zakonodavac proširio djelokrug rada i ovlasti. Prvenstveno se proširenje ovlasti odnosi na domenu promocije i privlačenja investicija u sektor malog i srednjeg poduzetništva u Republici Hrvatskoj.

Novim ovlastima, Agencija dobiva i širu dimenziju u pružanju institucionalne podrške poduzetnicima. Naime, stvaraju se pretpostavke da osim jamstava i potpora, kao već uobičajenih instrumenata podrške, Agencija pomogne i u traženju potencijalnih partnera, zainteresiranih za realizaciju poduzetničkih projekata koje neće biti moguće realizirati kroz bankovne kredite. Također, svim onim investitorima koji pokreću vlastite projekte, Agencija postaje referentno mjesto na kojem mogu dobiti sve relevantne informacije – od onih koji su vezani uz potpore za izravna ulaganja, ostvarive kroz primjenu Zakona o poticanju investicija i investicijskog okruženja, do onih koji su vezane uz stupanj razvijenosti infrastrukture poduzetničkih zona ili pak uklanjanje birokratskih prepreka.

Sustav izdavanja jamstava doživio je korjenite promjene. Jamstveni potencijal Agencije povećan je s 1 milijarde na 2 milijarde kuna. Izmijenjeni su jamstveni programi, koji su prilagođeni novim tržišnim uvjetima, a redefinirani su i odnosi s HBOR-om i poslovnim bankama kroz potpisivanje novih Ugovora o suradnji. Uvedene su i značajne inovacije u jamstvene sheme – od uvođenja pisma namjere za poduzetnike početnike pa sve do izdavanja jamstva za zaduženja po osnovi finansijskog leasinga.

Sve navedeno omogućilo je značajan porast broja zaprimljenih zahtjeva za izdavanjem jamstava, ali i broja izdanih jamstava u 2012. godini, pri čemu treba istaknuti činjenicu da **je broj izdanih jamstava u ovoj godini premašio i, do ove godine, rekordne brojke iz pred kriznih godina.**

Agencija je i u 2012. godini nastavila provoditi programe iz Poduzetničkog impulsa. Uvažavajući sve stručne kriterije pri ocjenjivanju projekata, intencija prilikom dodjeljivanja potpora ove je godine bila podržati one najkvalitetnije, i to u maksimalnim traženim iznosima, nominiranim od strane poduzetnika. Na taj se način omogućilo da, po prvi put, efekt dodijeljene potpore bude mjerljiv i kroz očekivano povećanje broja radnih mjesta, a ne samo kroz postotak realiziranog iznosa dodijeljenih potpora u odnosu na planirana sredstva u proračunu.

U 2012. godini **započeo je sustav terenske kontrole dodijeljenih bespovratnih potpora** u HAMAG INVEST-u direktnim obilascima poduzetnika. Na taj su se način, po prvi put, standardi u kontroli namjenskog trošenja sredstava u Republici Hrvatskoj približili dobroj praksi dodjele potpora u EU.

Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godini

HAMAG INVEST u 2012. godini nastavio je sufinancirati konzultantske usluge koje su pružane od strane certificiranih konzultanata malim i srednjim poduzetnicima u suradnji s regionalnim razvojnim Agencijama. To je projekt koji traje pet godina, a 2012. godina je posljednja u kojoj se ova aktivnost provodi, u ovakvom obliku. Želja je, u budućnosti, fokusirati se na one vrste konzultantskih usluga koje su trenutno najtraženije od strane malih i srednjih poduzetnika te za koje još ne postoji dovoljno razvijena ponuda kvalitetnih stručnih usluga.

Pokrenut je i projekt „Mreža studentskih poduzetničkih inkubatora“ koji predstavlja novo područje i smjer u radu Agencije. Interes za sudjelovanjem u projektu pokazalo je više od 40 visokoškolskih institucija u Republici Hrvatskoj, a projekt ima za cilj ne samo spojiti društvene i tehničke fakultete s poduzetnicima i javnim institucijama nego i ohrabriti studentsku populaciju da se već tijekom studiranja ohrabre za poduzetništvo.

„Studentski poduzetnički inkubatori alati su za razvoj“

IZVOR: „Business.hr“,
članak o projektu HAMAG INVEST-a,
16.11.2012.

Izmjene u načinu poslovanja te proširenje djelokruga rada Agencije imalo je utjecaja na promjene u internoj organizaciji poslovanja. Osim nove raspodjele posla koje omogućuju provedbu novih aktivnosti, kao što su kontrola namjenskog korištenja dodijeljenih jamstava i potpora te provođenje aktivnosti vezanih za promociju i privlačenje investicija, u 2012. godini uspostavljen je i Odjel za unutarnju reviziju čiji je ustroj bila jedna od obveza Agencije koja proizlazi iz Zakona o sustavu unutarnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru (NN 141/06).

Svi naporci Agencije i njezinih djelatnika usmjereni su prvenstveno prema ostvarenju postavljenog cilja – stvoriti stimulativno poduzetničko okruženje u kojem će subjektima malog gospodarstva biti omogućena realizacija kvalitetnih investicijskih projekata što će u konačnici rezultirati novim zapošljavanjima, jačanjem pozicije hrvatskog malog i srednjeg poduzetništva na međunarodnom tržištu te razvoj cjelokupnog gospodarstva.

2. JAMSTVA – POTICAJ RAZVOJU NOVOG PODUZETNIŠTVA

HAMAG INVEST jamstvima za poduzetničke kredite omogućava zatvaranje finansijske konstrukcije kroz kredite poslovnih banaka. U situaciji kada su tvrtke već poprilično zadužene i kada su iskoristile većinu svog vlastitog jamstvenog potencijala, nove investicije ne bi se mogle realizirati bez jamstava Agencije.

Potpisivanjem sporazuma s poslovnim bankama i HBOR-om u 2012. godini, jamstva HAMAG INVEST-a postaju za većinu banaka jamstva na prvi poziv te prvakasan instrument osiguranja. Izdavanje ovakvih jamstava bila je prepostavka vraćanja povjerenja banaka u jamstva Agencije što je omogućilo aktivniju ulogu u poticanju novih investicija.

Izmjene jamstvenih programa u travnju 2012. godine omogućile su zadovoljavanje potreba malih i srednjih poduzetnika na tržištu kapitala, na adekvatniji način. HAMAG INVEST je uveo i dva potpuno nova jamstvena programa: „Financijski Leasing“ i „Činidbena jamstva“, a izmjenama postojećih jamstvenih programa uvedene su značajne novine.

Obvezujuće jamstveno pismo namjere za poduzetnike početnike jedna je od najznačajnijih novosti. Preliminarna obrada poslovnog plana u Agenciji prije pokušaja start-up tvrtki da dođu do kredita kod poslovnih banaka, značajno olakšava pristup kapitalu ovoj grupi malih poduzetnika. 80%-tно jamstvo namjere, na taj način pruža novom poduzetniku, koji traži izvore financiranju za realizaciju projekata, snažan alat.

Kroz program „Likvidnost“ otvorili smo mogućnost izdavanja jamstava za obrtna sredstva i novim poduzetnicima, ali omogućili i naknadno izdavanje jamstava po već odobrenim kreditima ukoliko se reprogramom snižava kamatna stopa, produljuje rok otplate kredita ili dogovaraju neke druge koristi za poduzetnika.

Jamstva za investicijske projekte, kroz program „Rast“, povećana su na 7,5 milijuna kuna, a uveden je i fleksibilan izračun postotka jamstva, s najnižom stopom od 10%, čime je omogućeno izdavanje jamstava i za veće projekte – one do 75 milijuna kuna.

U 2012. godini sklopljeni
Ugovori o suradnji s **22**
financijske institucije u RH

Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godini

Primjer dobre prakse – Paprenjak d.o.o.

organizirani diljem Republike Hrvatske, s konačnim ciljem - približavanje jamstava HAMAG INVEST-a poduzetnicima.

Usuglašavanjem procedura s poslovnim bankama, došlo je do značajnog ubrzanja procesa odobravanja jamstava, a vrijeme koje je potrebno za obradu jamstvenih zahtjeva skraćeno je na 7 dana.

Usporedo s potpisivanjem sporazuma, značajni napor usmjereni su i na edukacije djelatnika banaka ali i na javne tribine koje su u suradnji s Hrvatskom Gospodarskom Komorom i drugim asocijacijama,

„Zbog prirode proizvodnog procesa i ograničenih kapaciteta, do sada nismo bili u mogućnosti opskrbiti šire tržište, no upravo investicijom koju je i HAMAG INVEST prepoznao kao potencijalno uspješnu, potrudit ćemo se ostvariti uspjeh u novom tržišnom segmentu.“

Sanja Opačak, Paprenjak d.o.o.

Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godini

2.1. ZAPRIMLJENI ZAHTJEVI ZA JAMSTVOM

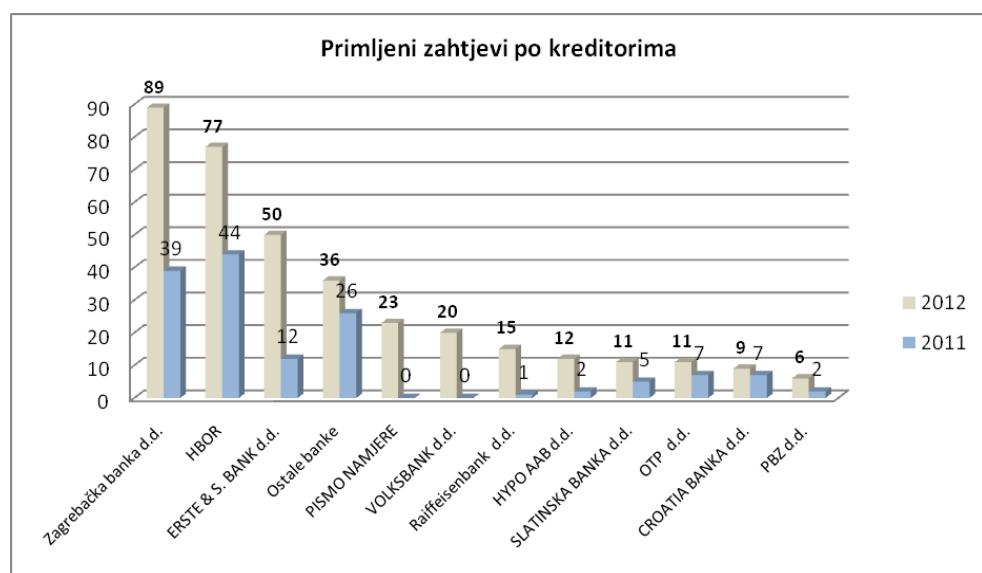
HAMAG INVEST je u 2012. godini zaprimio 359 zahtjeva za jamstvom što, usporedbom s 2011. Godinom, kad je zaprimljeno 145 zahtjeva bilježi rast od 148%.

Većina zaprimljenih jamstava odnosi se na programe: „Likvidnost“, „Rast“ te „Novi poduzetnici“. U usporedbi s 2011. godinom ostvaren je značajan porast primljenih jamstava po jamstvenom programu Novi poduzetnici s povećanjem udjela od 12% na 21% u ukupnom broju zaprimljenih zahtjeva, zatim po programu „Rast“ s 13% na 27% te jamstvenog programa „Likvidnost“ s 11% na 28%. Istovremeno, udio poljoprivrede smanjen je s 29% na 15% ukupno zaprimljenih zahtjeva za jamstvo.

Prikaz 1. Primljeni zahtjevi za jamstvom u 2012. godini prema jamstvenim programima

Prikaz 2. Primljeni zahtjevi za jamstvom u 2012. godini po kreditorima

Primjetan je značajan porast broja zaprimljenih jamstava od većine poslovnih banaka u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu. I dok je većina zahtjeva za jamstvom u 2011. godini bila koncentrirana u svega dvije banke (Hrvatske banke za obnovu i razvitak i Zagrebačke banke d.d.), u 2012. godini primjetan je proces diversifikacije portfelja izdanih jamstava i to značajnim

Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godini

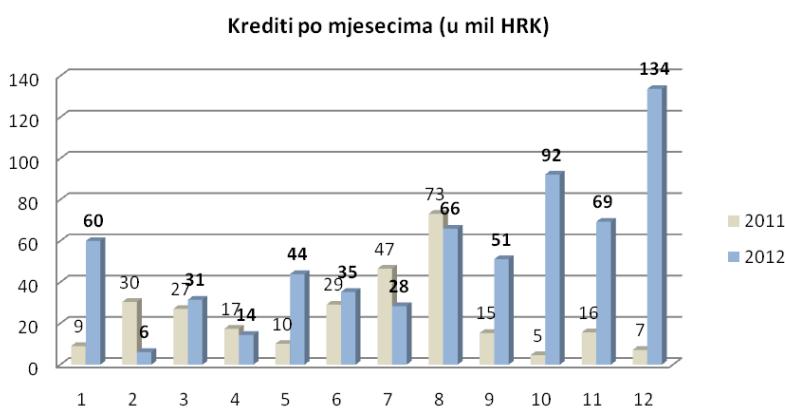
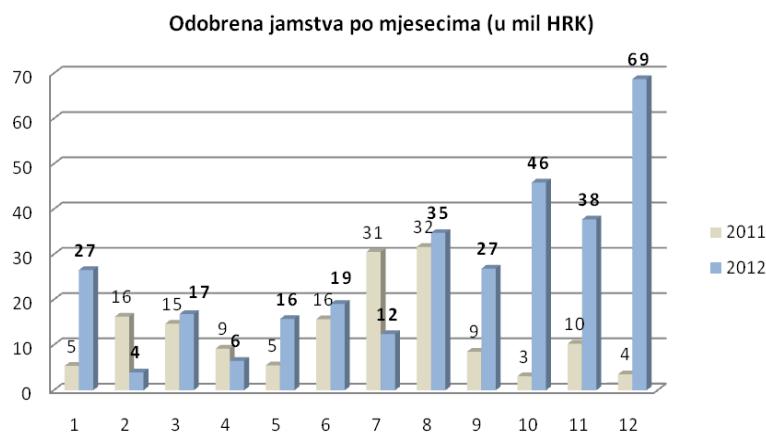
porastom broja izdanih jamstava za Erste & Steirmerkische bank d.d., Volksbank d.d. te Reiffelsen bank.

2.2. ODOBRENA JAMSTVA

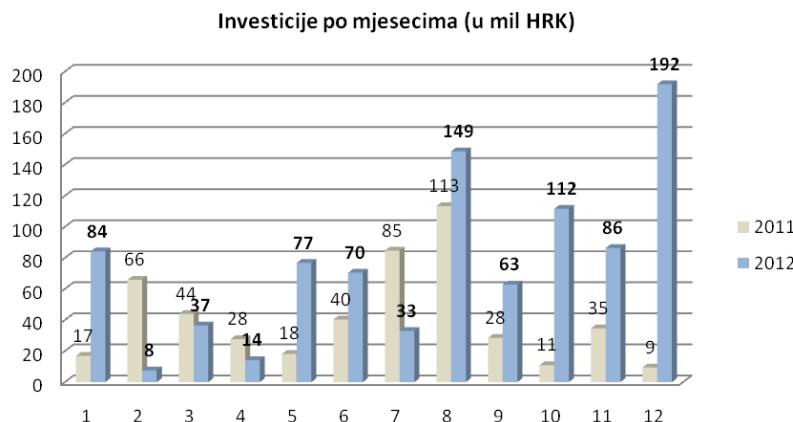
HAMAG INVEST je u 2012. godini odobrio 243 jamstva što predstavlja rast od 117%, u odnosu na 2011. godinu kad je odobreno 112 jamstava. Izdano je 315 milijuna kuna jamstava, čime je izravno inicirana realizacija od gotovo 924 milijuna kuna novih investicija subjekata malog gospodarstva.

Značajan porast broja odobrenih jamstava posebno je primjetan u posljednjem kvartalu 2012. godine nakon potpisivanja novih Sporazuma s bankama te stupanjem na snagu novih jamstvenih programa.

Prikaz 3. - 5. Usporedba odobrenih jamstava u 2011. i 2012. godini po mjesecima

Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godini

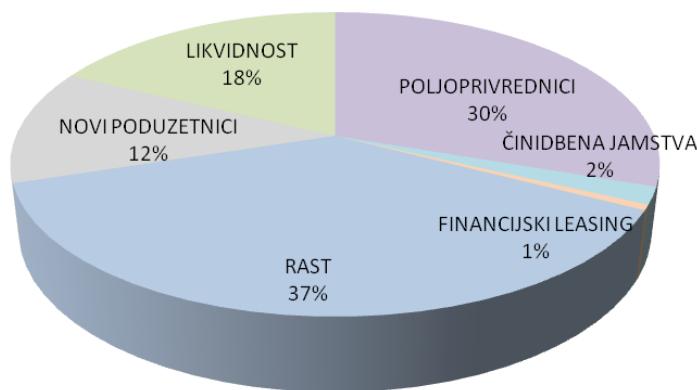

Promatraljući udjele pojedinih jamstvenih programa u ukupnom iznosu odobrenih jamstava, vidljivo je da prednjače jamstveni program „Rast“ s 37% te „Poljoprivrednici“ s 30%, koji su direktno vezani uz ulaganja u izgradnju novih proizvodnih kapaciteta. Na program „Likvidnost“ odnosi se 18% od iznosa ukupno odobrenih jamstava. Ovim programom omogućeno je financiranje obrtnih sredstava za pripremu izvoza, proizvodnje, ali i financiranje privremenih neusklađenosti u novčanim priljevima i odljevima tvrtki, posebno uzrokovanih dugotrajnom gospodarskom krizom.

Posebno je značajan porast udjela „Novih poduzetnika“, u ukupnom broju izdanih jamstava što opravdava uvođenje obvezujućeg pisma namjere za poduzetnike početnike, kao snažnog instrumenta za pokretanje poduzetničkih inicijativa.

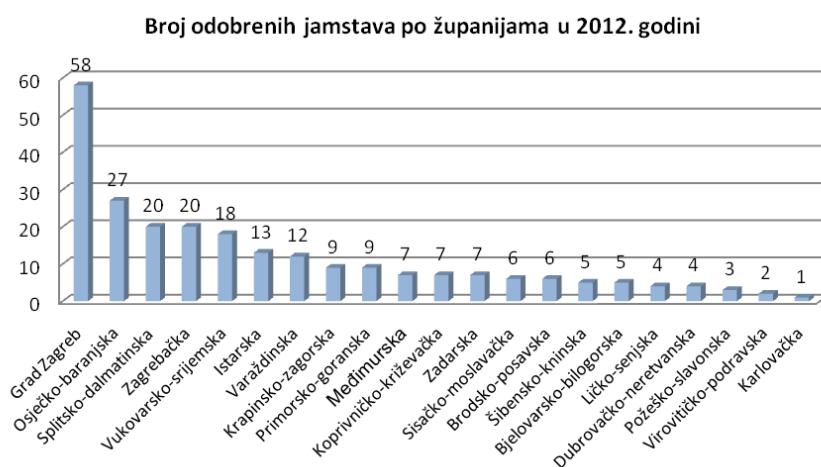
Prikaz 6. Udjel jamstvenih programa po iznosima odobrenih jamstava u 2012. godini

Udjel pojedinih jamstvenih programa u iznosima odobrenih jamstava u 2012. godini

Realizacijom investicija u iznosu od 924 milijuna kuna, u malom gospodarstvu, inicirano je **zapošljavanje 829 ljudi**.

Prikaz 7. Odobrena jamstva po županijama u 2012. godini

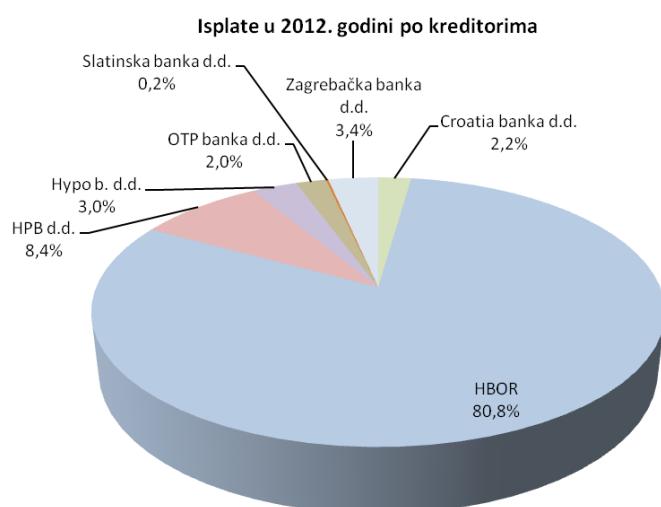

HAMAG INVEST je u 2012. godini najviše jamstava izdao u području Grada Zagreba, njih 58, što je, u skladu sa značajem gospodarstva grada Zagreba. Slijedi Osječko-baranjska županija s 27 odobrenih zahtjeva za jamstvom dok je poduzetnicima u Splitsko-dalmatinskoj i Zagrebačkoj županiji odobreno po 20 zahtjeva jamstavom.

2.3. ISPLATE PO JAMSTVIMA

U 2012. godini isplaćena su ukupno 23 jamstava u ukupnom iznosu od 17,3 milijuna kuna. Najviše isplata izvršeno je prema Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, njih 15, u ukupnom iznosu od 13,9 milijuna kuna. Slijede izvršene isplate po aktiviranim jamstvima od strane Hrvatske poštanske banke d.d., Croatia banke d.d. te Zagrebačke banke d.d.. U isto vrijeme, po osnovi isplaćenih jamstava u 2012. godini ukupno je naplaćeno 330.458,08 kuna dospjelog potraživanja HAMAG INVEST-a.

Prikaz 9. Isplate u 2012. godini po kreditorim

3. POTPORE – FINANCIJSKI IMPULS ZA KVALITETNE PODUZETNIČKE PROJEKTE

U 2012. godini HAMAG INVEST nastavio je provoditi programe dodjeljivanja bespovratnih potpora kroz Plan poticanja poduzetništva Ministarstva poduzetništva i obrta „Poduzetnički impuls 2012.“, prihvaćen na 17. sjednici Vlade Republike Hrvatske 22. ožujka 2012. godine.

Agencija je provodila 4 projekta iz „Poduzetničkog impulsa 2012.“ i to projekte „Poduzetnik početnik“, „Zadružno poduzetništvo“, „Nove tehnologije“ i „Pozicioniranjem na tržištu do uspjeha“ za čiju je provedbu proračunom Republike Hrvatske predvidio 32.5 milijuna kuna.

Primjer dobre prakse – A-Elektronik d.o.o.

Za projekt „Poduzetnik početnik“ bilo je osigurano 3 milijuna kuna, za projekt „Zadružno poduzetništvo“ 2 milijuna kuna, za projekt „Nove tehnologije“ 22.5 milijuna kuna, a za projekt „Pozicioniranjem na tržištu do uspjeha“ ukupno 5 milijuna kuna.

„Cilj nam je zadržati proizvodnju i radna mjesta u svojoj zemlji, na dobrobit svih zaposlenih u obrtu i drago nam je da HAMAG INVEST prepoznaje naše pozitivno zalaganje i da nas potiče u našem radu.“

M. Borošak, A-ELEKTRONIK d.o.o., korisnik bespovratne potpore u 2012. godini

Zaključno s 31. prosincem odobrene su ukupno 204 bespovratne potpore, te je dodijeljeno ukupno 31.773.325,00 kuna od ukupno planiranih 32.500.000,00 kn (97,7%).

3.1. DODIJELJENE POTPORE PO PROJEKTIMA

Najviše zahtjeva za dobivanje bespovratnih potpora poduzetnici su podnijeli po projektu „Nove tehnologije“, kojim se financirala nabavka novih strojeva i opreme za proizvodne procese. Nadalje, programom „Poduzetnik početnik“ sufinancirane su start-up mikro tvrtke u početnoj fazi poslovanja, dok su projektom „Pozicioniranjem na tržištu do uspjeha“, između ostalog, financirani i troškovi izrade marketinških materijala te nastupi na sajmovima. Projektom „Zadružno poduzetništvo“ financirani su projekti zadruga kao strateških oblika organiziranja i povezivanja mikro i malih poduzetnika, radi obavljanja srodnih djelatnosti.

Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godini

Tablica 1. - Pristigli zahtjevi i dodijeljene potpore u 2012. godini

Projekt	Pristiglo prijava (br)	Odobreno prijava (br)	Predviđeni iznos (000kn)	Dodijeljeni iznos (000kn)	Odnos predviđenih/dodijeljenih (%)
PODUZETNIK POČETNIK	1.287	32	3.000	2.885,2	96,17%
ZADRUŽNO PODUZETNIŠTVO	83	13	2.000	2.000,0	100,00%
NOVE TEHNOLOGIJE	1.548	60	22.500	22.274,9	99,00%
POZICIONIRANJEM NA TRŽIŠTU DO USPJEHA	364	99	5.000	4.613,2	92,26%
UKUPNO	3.282	204	32.500	31.773,3	97,76%

Najveći dio sredstava osiguranih za dodjelu bespovratnih potpora, bio je usmjeren u projekt Nove tehnologije, odnosno u poticanje pametnog, održivog i uključivog rasta gospodarstva, primjenom novih i unapređenjem postojećih tehnologija, tehnoloških postupaka, promicanjem zelenog gospodarstva te uvođenjem proizvoda s višom dodanom vrijednosti.

Tablica 2. - Realizacija potpora po županijama

Županija	Pristiglih zahtjeva	Broj dodijeljenih potpora	Odnos dodijeljenih/pristiglih	Ukupno dodijeljeno (000kn)	Prosječno dodijeljena vrijednost (000kn)
Bjelovarsko-bilogorska	121	6	5%	859,2	143,2
Brodsko-posavska	91	7	8%	806,4	115,2
Dubrovačko-neretvanska	43	3	7%	338,0	112,6
Grad Zagreb	960	62	7%	6.960,3	112,2
Istarska	148	8	5%	981,0	112,6
Karlovačka	103	6	6%	683,5	113,9
Koprivničko-križevačka	64	5	8%	955,8	191,1
Krapinsko-zagorska	106	8	8%	1.638,3	204,7
Ličko-senjska	31	1	3%	18,5	18,5
Međimurska	158	17	11%	1.907,3	112,1
Osječko-baranjska	214	10	5%	1.411,5	141,1
Požeško-slavonska	61	2	3%	160,0	80,0
Primorsko-goranska	188	6	3%	1.747,0	291,1
Sisačko-moslavačka	97	11	11%	2.028,8	184,4
Splitsko-dalmatinska	203	7	3%	1.202,4	171,7
Šibensko-kninska	39	6	15%	1.250,0	208,3
Varaždinska	160	9	6%	1.901,5	211,2
Virovitičko-podravska	56	3	5%	806,0	268,6
Vukovarsko-srijemska	86	6	7%	1.144,0	190,6
Zadarska	59	1	2%	22,0	22,0
Zagrebačka	294	20	7%	5.243,3	262,1
UKUPNO	3.282	204		31.773,3	

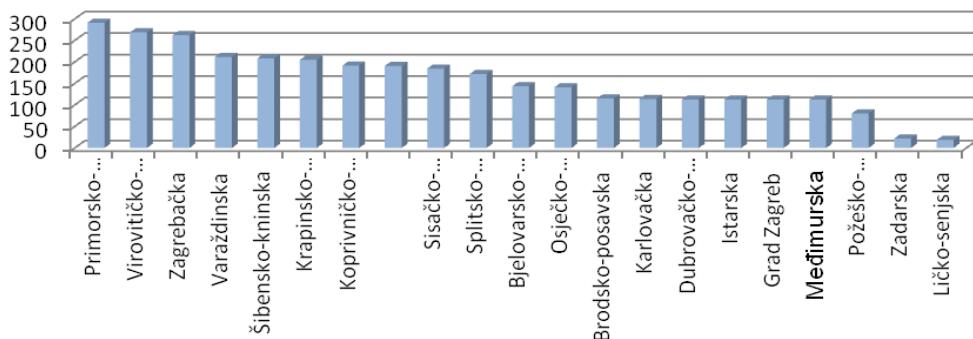
Najviše zahtjeva za dodjelom potpora pristiglo je redom iz sljedećih županija – Grad Zagreb i Zagrebačka županija, Osječko-baranjska, Splitsko-dalmatinska, Primorsko-goranska i Varaždinska županija. Broj odobrenih bespovratnih potpora bio je, uglavnom, u skladu s brojem pristiglih zahtjeva pa su potpore po županijama dodijeljene prema sljedećem redoslijedu – Grad Zagreb i Zagrebačka županija, Međimurska županija, Sisačko-moslavačka županija, Osječko-baranjska županija te Varaždinska i Istarska županija.

Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godini

Uzimajući u obzir odnos između pristiglih i odobrenih potpora, može se zaključiti, kako su najkvalitetniji poduzetnički projekti pristigli iz Šibensko-kninske županije jer je, od svih prijavljenih, njih čak 15% sufinancirano te Međimurske i Sisačko-moslavačke županije, u kojima je odobreno 11% pristiglih zahtjeva.

Prikaz 10. Prosječna vrijednost dodijeljene potpore po županiji

PROSJEČNA VRIJEDNOST POTPORE PO ŽUPANIJI (u tisućama kn)

Najviša prosječna vrijednost dodijeljene potpore bila je u Primorsko-goranskoj županiji gdje je iznosila čak 291.169,00 kuna. Slijede je Virovitičko-podravska županija, Zagrebačka županija, Varaždinska županija i Šibensko-kninska županija.

Ukupno 50% svih bespovratnih potpora dodijeljeno je subjektima malog gospodarstva u slabije razvijenim općinama i gradovima, odnosno s indeksom razvijenosti manjim od prosjeka Republike Hrvatske.

Sustav bodovanja projekata u „Poduzetničkom impulsu 2012.“ postavljen je na način da se vodi računa o **ravnomjernoj regionalnoj razvijenosti Republike Hrvatske**.

Imajući na umu važnost poticanja proizvodnih djelatnosti kao pokretača hrvatskog gospodarstva, kroz sustav dodjele bespovratnih potpora u HAMAG INVEST-u najviše bespovratnih sredstava plasirano je u sektor proizvodne i prerađivačke djelatnosti (87%). Računalne djelatnosti i proizvodnja softvera apsorbirala je oko 11% ukupno dodijeljenih bespovratnih sredstava u 2012. godini dok je na uslužne djelatnosti usmjereno oko 2% ukupno dodijeljenih sredstava.

87% od ukupno dodijeljenih sredstava u 2012. godini plasirano je **proizvodnim i prerađivačkim djelatnostima**

3.2. USPOREDNI PRIKAZ DODIJELJENIH POTPORA U 2011. I 2012. GODINI

Bez obzira na činjenicu da je HAMAG INVEST u 2012. godini provodio manje projekata nego u 2011. godini, Agencija je zaprimila za oko 200 zahtjeva više nego protekle godine. Projekt „Jačanje konkurentnosti malog gospodarstva“, iz Operativnog plana poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2011. Godinu, u Poduzetničkom impulsu za 2012. godinu je bio razdvojen na ukupno 2 nova projekta – „Nove tehnologije“ i „Pozicioniranjem na tržištu do uspjeha“.

Projekt „Poduzetništvo mladih, početnika i osoba s invaliditetom“ iz Operativnog plana poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2011. Godinu, u Poduzetničkom impulsu za 2012. Godinu, bio je razdvojen na 3 nova projekta – „Poduzetnik početnik“, „Mladi u poduzetništvu“ i „Socijalno poduzetništvo“ te rezultate treba promatrati u tom kontekstu.

Tablica 3. - Usپoredni prikaz dodijeljenih potpora u 2011. i 2012. godini

PROJEKT	2011				2012			
	Planirana sredstva (000kn)	Broj pristiglih zahtjeva	Broj dodijeljenih potpora	Prosječan iznos (000 kn)	Planirana sredstva (000 kn)	Broj zaprimljenih zahtjeva	Broj dodijeljenih potpora	Prosječan iznos (000kn)
JAČANJE KONKURENTNOSTI	40.272	1.207	720	56	27.500	1.912	159	422
PODUZETNICI POČETNICI	4.000	945	605	7	3.000	1.287	32	82
ZADRUŽNO PODUZETNIŠTVO	2.000	94	39	51	2.000	83	13	154
PODUZETNIŠTVO U KULTURI	4.000	308	128	31	-	-	-	-

Visina prosječno dodijeljene potpore u 2011. godini iznosila je 38 tisuća kuna, dok je visina prosječne potpore u 2012. Godini, po svim projektima iznosila 220 tisuća kuna. Usپoredbom visine prosječno dodijeljene potpore, vidljiva je novi pristup u načinu odobravanja poticaja poduzetnicima – podrška se pruža visokokvalitetnim projektima, s maksimalno traženim iznosima, u okviru zakonski predviđenih mogućnosti te se posebna pažnja usmjerava na mjerljive učinke.

Potpore manjih iznosa ne mogu u značajnoj mjeri pomoći pokretanju i realizaciji konkurentnog projekta te otvaranju novih radnih mjesta. Zbog toga su projektni kriteriji usmjereni povećanju kvalitete i obujma proizvodnje te povećanju broja zaposlenih uz uvođenje novih tehnologija – dakle temeljem prezentiranih i argumentiranih razvojnih potencijala.

„Dermoestetik ima tri brenda od kojih je na tržištu samo Esensa Mediterana, a Esensa Adriatica je u nastajanju za što je od HAMAG INVEST-a dobiven poticaj za kreiranje brenda i dizajna. Idemo korak po korak, moramo rasti na zdravim osnovama kako bismo mogli opstati. **Od bespovratnih poticajnih sredstava dobivali smo prijašnjih godina po nekoliko tisuća kuna. Ove nam je godine dodijeljeno najviše, 68.000 kuna od HAMAG INVEST-a i na tomu zahvaljujemo.**“

DERMOESTETIK – Ivana Legović, suvlasnica i direktorica DERMESTETIK d.o.o.

IZVOR: Poslovni dnevnik, autor Biserka Ranogajec, 31.10.2012.

4. SAVJETOVANJE I KOMUNIKACIJA – KLJUČ USPJEHA

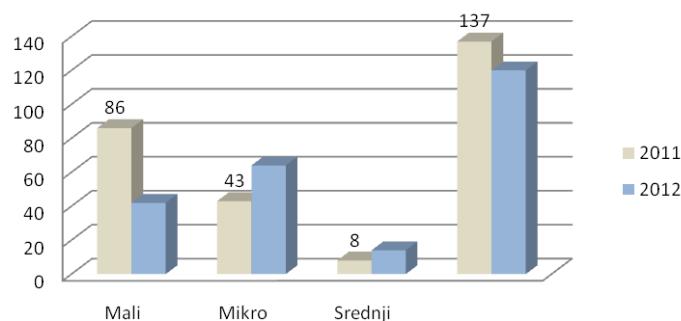
Provedbom projekta „Mreža certificiranih konzultanata“, u proteklim godinama, ostvareni su značajni rezultati po pitanju poticanju razvoja MSP-a, certificiranjem konzultanata za malo gospodarstvo i subvencioniranjem konzultantskih usluga putem izdavanja vaučera. U 2012. godini HAMAG INVEST dodijelio je 120 bespovratnih potpora, u ukupnom iznosu od preko 925 tisuća kuna. Konzultantske usluge su bile najzanimljivije mikro i malim poduzetnicima dok je najviše potpora dodjeljeno sektorima prerađivačke industrije i trgovini.

Tablica 4. Usporedni prikaz broja dodjeljenih vaučera za 2011. i 2012. godinu prema vrsti poduzetnika

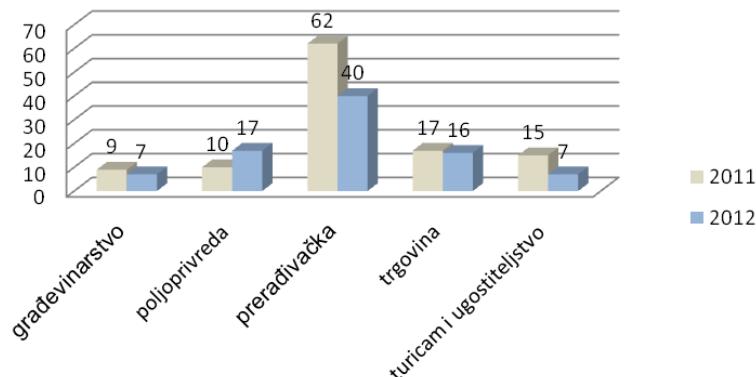
Godina	2011. godina			2012. godina		
Vrsta poduzetnika	Broj vaučera	Iznos (000kn)	postotak (%)	Broj vaučera	Iznos (000kn)	postotak (%)
Poduzetnik početnik	37	247	27	24	141	20,2
U fazi rasta i razvoja	100	629	73	96	784	79,8
Ukupno	137	876	100	120	925	100

Prikaz 11. a i 11.b Raspodjela broja vaučera

Raspodjela dodijeljenih vaučera po veličini subjekata malog gospodarstva

Raspodjela broja vaučera po sektorima

Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godini

Izrada investicijskih studija i poslovnih planova bile su najtraženije konzultantske usluge (76%) u 2012. godini, uz povećano zanimanje poduzetnika i za uvođenjem proizvodnih sustava i postupaka (17%). Sudeći prema broju dodijeljenih potpora, najuspješniji su poduzetnici iz sljedećih županija: Grad Zagreb, Splitsko-dalmatinska županija, Istarska županija i Varaždinska županija. Prilikom ostvarivanja subvencije poduzetnicima je, uz stručnog konzultanta, bila na raspolaganju i savjetodavna pomoć HAMAG INVEST-ovih partnerskih institucija: razvojnih agencija, poduzetničkih centara i inkubatora. U 2012. godini tri najuspješnije partnerske institucije bile su: Razvojna agencija Zagreb – TPZ d.o.o., CEPOS - Centar za poticanje poduzetništva i obrtništva iz Splita i Istarska razvojna agencija IDA d.o.o. iz Pule.

120 subvencioniranih poduzetnika ukupno zapošljava **2.261 djelatnika, a u idućim godinama otvorit će 364 nova radna mjesta zahvaljujući novim investicijama u iznosu od 680 milijuna kuna.** Pružena savjetodavna usluga je olakšala i ubrzala pripremu investicije.

Zaključno s 31.12.2012.g. u bazi HAMAG INVEST-a nalaze se 94 certificirana konzultanata za malo gospodarstvo diljem Republike Hrvatske

4.1. MREŽA STUDENTSKIH PODUZETNIČKIH INKUBATORA

Projekt „Mreža studentskih poduzetničkih inkubatora“ pokrenut je s ciljem razvoja posebnog segmenta poduzetništva - studentskog poduzetništva, fokusirajući se pri tome na pozitivne učinke povezivanja i suradnje između akademske zajednice, poduzetnika i potpornih institucija malog gospodarstva. Studentima s poduzetničkim idejama omogućit će se potpora te sustav mentorstva pri ocjenjivanju i razvoju poslovnih ideja te pokretanju poslovanja, uspostavom virtualnog inkubatora. Projekt je započeo u prosincu 2012., održavanjem konferencije „Mreža studentskih poduzetničkih inkubatora“ u Zagrebu. U okviru konferencije održano i je natjecanje u poduzetničkim idejama „Ja mogu“. Tom prilikom, 40 visokoškolskih institucija iz cijele Hrvatske izrazilo je interes za suradnju te najavilo pristupanje Sporazumu o partnerstvu u realizaciji projekta.

"Ne treba spominjati poduzeća kao što su Dell, Facebook, Fedex, to su pokrenuli studenti, a to su danas jedne od najvrijednijih kompanija na svijetu. I zbog toga želimo da u Hrvatskoj također imamo kvalitetnu studenstku mrežu", rekao je ministar Maras.

Izvor:Soundset.hr

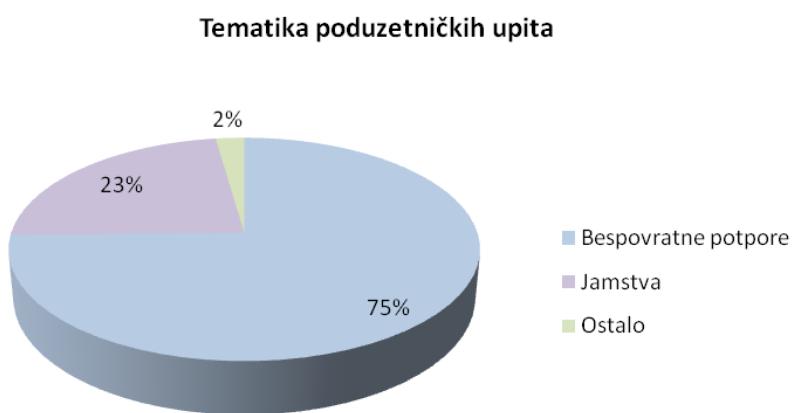
4.2. POTICANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI I ZAŠTITE OKOLIŠA

Tijekom 2012. godine uspostavljena je suradnja između HAMAG INVEST-a i Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD), Programom usluge poslovnog savjetovanja (eng. BAS). Hrvatska na pripremi pilot projekta „Poticanje energetske učinkovitosti“. Ciljevi projekta su jačanje konkurentnosti malog gospodarstva i unaprjeđenje kvalitete pružatelja usluga poslovnog savjetovanja kroz jedinstvenu mrežu konzultanata. Projekt će se provoditi tijekom 2013. godine, a imati će tri komponente: sufinanciranje usluga poslovnog savjetovanja u područjima energetske učinkovitosti, obnovljivih izvora energije i zaštite okoliša te analize tržišta savjetodavnih usluga u Republici Hrvatskoj te izobrazbe djelatnika HAMAG INVEST-a i konzultanata.

4.3. ODRŽAVANJE DOBRE KOMUNIKACIJE S PODUZETNICIMA

HAMAG INVEST posebnu pažnju posvećuje komunikaciji sa poduzetnicima, kojima na raspolaganju stoje različiti načini komunikacije s HAMAG INVEST-om: info telefoni, elektronička pošta, mrežne stranice i profili na društvenim mrežama.

Prikaz 12. Tematika poduzetničkih upita

U 2012. godini zaprimljeno je oko 5.300 upita poduzetnika vezano uz potpore, jamstvene programe i ostalo. Glavnina upita obrađena je telefonskim ili elektroničkim putem. Na zaprimljene upite, u pravilu, se odgovara se u roku od 48 sati.

Tijekom 2012. godine definirana je Strategija i koncept rada putem društvenih mreža, u kojem su između ostalog, definirani strategijski ciljevi nastupa na društvenim mrežama, ciljne skupine, način upravljanja društvenim mrežama te potrebni resursi. HAMAG INVEST je u listopadu 2012. godine pokrenuo aktivnosti na dvije društvene mreže, *Facebook* i *Twitter* čime je povećao dostupnost informacija poduzetnicima.

Predstavnici HAMAG INVEST-a sudjeluju na raznim skupovima i edukacijama širom Hrvatske s ciljem širenja informacija i podizanja svijesti o djelatnosti HAMAG INVEST-a te proizvodima i uslugama koje nudimo poduzetnicima.

5. POTICANJE INVESTICIJA I UNAPREĐIVANJE INVESTICIJSKOG OKRUŽENJA

Izmjenama i dopunama Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 53/12) i Zakonom o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja (NN 111/12) HAMAG INVEST-u je priznat status nositelja aktivnosti važnih za privlačenje i poticanje novih investicijskih projekata u sektore visoke dodane vrijednosti. Zakonskim rješenjima Agenciji je proširena djelatnost na područje promocije i privlačenja investicija u poduzetništvo. S obzirom na novu komponentu u djelatnosti Agencije, koja se odnosi na poticanje investicija, Agencija je poduzela niz aktivnosti s ciljem kvalitetne pripreme za provedbu dodijeljene joj uloge.

U tom smislu do kraja 2012. godine, Agencija je:

- a) Kreirala „Investicijski katalog“, prikupljanjem podataka o kvalitetnim projektima društava u privatnom vlasništvu, koji će biti pogodni za prezentiranje stranim ulagačima;
- b) Pružala informacije domaćim i inozemnim ulagačima kroz promociju ulaganja i prezentiranje komparativnih prednosti Republike Hrvatske, kao ulagačke destinacije te pružala informacije za ulagače;
- c) Identificirala investicijske projekte čija je realizacija već u tijeku kako bi se pružila pomoć pri realizaciji istih.

Ukupna vrijednost investicijskih projekata u sektoru malog i srednjeg poduzetništva iznosi približno 422 milijuna kuna te se realizacijom navedenih investicija očekuje otvaranje više od 350 novih radnih mjesta.

Prosječna veličina investicije je 12 milijuna kuna.

Kako bi se moglo što kvalitetnije odraditi aktivnosti promocije i privlačenja investicija, kreiran je kalkulator poticaja koji je implementiran na web stranicu HAMAG INVEST-a. Cilj je olakšati i omogućiti poduzetnicima, a naročito stranim ulagačima, kalkulaciju poticaja prema novom Zakonu o poticanju investicija i investicijskog okruženja. Nadalje, napravljen je „Vodič za investitore“ kroz Zakon o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja kojim se značajno pojednostavljuje izračun svih oblika poticaja, predviđenih Zakonom, za domaće i strane ulagače. Navedeni Vodič namijenjen je za korištenje, uz kalkulator poticaja, te sadrži i primjere izračuna za različite vrste ulaganja, tipove ulagača, iznose ulaganja te broj novootvorenih radnih mjesta. Pripremaju se i brošure za strane ulagače s odgovorima na najčešće postavljana pitanja i prezentacijom proširene djelatnosti HAMAG INVEST-a.

Osim navedenog, uspostavljena je i baza poslovnih zona pogodnih za investiranje na lokalnim razinama te objedinjeni standardizirani podaci o zonama. Intencija je na jednom mjestu objediniti podatke i ponuditi ih kao javnu bazu stranim i domaćim investorima, te tako olakšati i ubrzati stranim investorima proces odabira lokacije za investiciju.

Održava se redovna komunikacija s veleposlanstvima 27 država članica EU, s ciljem praćenja postojećih i identifikacije potencijalnih investicija.

Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godini

U tijeku su razgovori s gospodarskim odjelima ambasada (gospodarskim atašeima). Do sada su održani sastanci s gospodarskim odjelima Italije i Velike Britanije. Cilj navedenih posjeta je uspostava čvršće suradnje, predstavljanje HAMAG INVEST-a kao prve i centralne točke za strane investitore, te dogovor oko potencijalnih zajedničkih nastupa i susreta naših i inozemnih poduzetnika, te nuđenje pomoći prilikom realizacije ulaganja u Republiči Hrvatskoj.

Uspostavljena je suradnja s Talijanskim institutom za vanjsku trgovinu, posredstvom kojeg su talijanskim investitorima predstavljene aktivnosti HAMAG INVEST-a po pitanju privlačenja investicija.

U suradnji sa UK Trade & Investment i Veleposlanstvom Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, uz ostale organizatore, HAMAG INVEST je sudjelovao u organizaciji konferencije u londonskom Tech City-u - digitalno središte Europe za hrvatske startup-ove od 15. do 17. studenoga. U Londonu su hrvatske start up tvrtke imale priliku predstaviti svoje tvrtke i proizvode potencijalnim investitorima te se umrežiti s tvrtkama koje već posluju u Tech City-u.

U suorganizaciji Hrvatskog gospodarskog saveza iz Frankfurta i Industrijsko-trgovinske komore njemačke pokrajine Rheinhessen održani su Dani hrvatskog gospodarstva u Mainzu 22. i 23. studenog na kojima je prezentiran HAMAG INVEST.

Tijekom 2012. HAMAG INVEST je održao 20-ak direktnih sastanaka s lokalnim vlastima, investitorima i trećim stranama (konzultantima) koji su zatražili pomoći i informacije HAMAG INVEST-a, a kojima je ponuđena proaktivna podrška i pomoći u svim fazama realizacije investicija, a posebno pri uspostavi terenskih kontakata s županijskim regionalnim agencijama i lokalnom samoupravom.

Uspostavljeni su i izravni kontakti HAMAG INVEST-a s odgovornim osobama iz regionalnih razvojnih agencija (na županijskoj razini), te je do kraja godine izvršeno nekoliko terenskih bilateralnih posjeta (Zagrebačka, Virovitičko-podravska, Međimurska, Požeško-slavonska, Koprivničko-križevačka i Sisačko-moslavačka županija).

6. TERENSKE PROVJERE DODIJELJENIH POTPORA – NOVI ISKORAK U TRANSPARENTNOSTI RASPOLAGANJA DRŽAVnim SREDSTVIMA

Po prvi puta od osnutka Agencije, započelo se s obavljanjem poslova terenskih provjera namjenskog korištenja nacionalnih sredstava čime se dostižu najviši propisani standardi EU pri dodjeli raznih oblika državnih potpora.

Terenske provjere obuhvaćaju postupak verifikacije načina korištenja sredstava kredita/financijskog leasinga, koje je kreditor/leasing kuća odobrio subjektima malog gospodarstva, a za koje je HAMAG INVEST, sukladno Jamstvenim programima i Općim uvjetima za izdavanje jamstava HAMAG INVEST-a, izdao jamstva te postupak verifikacije načina korištenja sredstava bespovratnih državnih potpora male vrijednosti, koje se u okviru Programa Poduzetnički impuls 2012., Programa poticanja malog i srednjeg poduzetništva 2008.-2012. i projekata iz Operativnog plana poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2011., odobravaju subjektima malog gospodarstva.

Terenske provjere su važan element kontrole namjenskog korištenja nacionalnih sredstava, odnosno alat za praćenje realizacije projekata koji osigurava provedbu projekata sukladno utvrđenim uvjetima, odnosno namjensko i svrhovito korištenje proračunskih sredstava te djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole u okviru proračuna i u skladu je sa Zakonom o fiskalnoj odgovornosti te drugim pozitivnim propisima u Republici Hrvatskoj.

Cilj provođenja terenskih provjera namjenskog korištenja nacionalnih sredstava je utvrđivanje jesu li sredstva kredita/financijskog leasinga za koji je HAMAG INVEST izdao jamstvo, namjenski iskorištena, sukladno namjenama iz Ugovora o kreditu/financijskom leasingu/investicijskog projekta/poslovnog plana, odnosno jesu li projekti koji su sufinancirani iz nacionalnih sredstava kroz dodjelu sredstava bespovratnih državnih potpora male vrijednosti, provedeni i financirani sukladno uvjetima pojedinog javnog natječaja/poziva.

Djelatnici Agencije započeli su s provođenjem terenskih provjera namjenskog korištenja nacionalnih sredstava u travnju 2012. pri čemu je izvršena provjera 31 projekta kojima je dodijeljena potpora. Tijekom provođenja kontrole identificirana 3 korisnika s utvrđenim nepravilnostima vezanim uz opravdanje namjenskog korištenja sredstava potpore te je naložen povrat 177.000 kuna u proračun Republike Hrvatske.

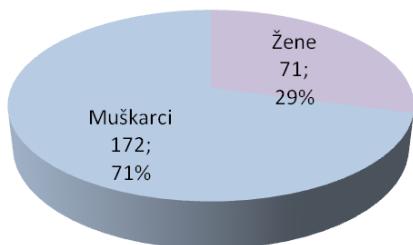
7. PROMICANJE ŽENSKOG PODUZETNIŠTVA

HAMAG INVEST kroz svoje programe aktivno podupire žensko poduzetništvo. U 2012. godini uvedena je snižena cijena za odobravanje jamstava ženama, po programu „Novi poduzetnici“ dok je sustav bodovanja u programima dodjele bespovratnih sredstava po „Poduzetničkom impulsu 2012.“ posebno poticao poduzetništvo žena.

U 2012. godini za projekte koje vode žene omogućeno je 71 jamstvo HAMAG INVEST-a čime se odobrilo 53 milijuna kuna jamstava i omogućilo 148 milijuna kuna investicija ženama poduzetnicama u malom gospodarstvu Republike Hrvatske.

Prikaz 13. Udjel žena u broju odobrenih jamstava HAMAG INVESTa

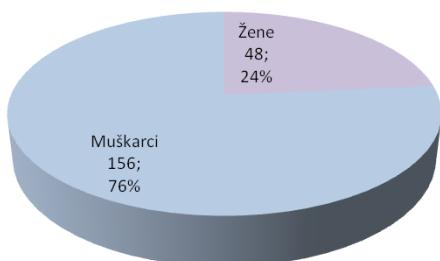
Udjel žena u broju odobrenih jamstava u 2012. godini

Od 204 bespovratne potpore dodijeljene u okviru projekata koje je provodila Hrvatska agencija za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godini, 48 ih je dodijeljeno ženama poduzetnicama, što čini 23,5%. Ukupan dodijeljeni iznos bespovratnih potpora ženama poduzetnicama iznosi 8.346 tisuća kuna što čini 25,7% ukupnih sredstava za provedbu projekata osiguranih proračunom Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije.

Prikaz 14. Udjel žena poduzetnica u broju odobrenih bespovratnih potpora HAMAG INVESTa

Udjel žena u broju odobrenih bespovratnih potpora u 2012. godini

Od ukupno izdanih vaučera za sufinanciranje konzultantskih usluga pri izradi poslovnih planova i investicijskih studija, njih 29, odnosno 24% bilo je usmjereni prema ženama poduzetnicama.

8. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

Sredstva za poslovanje Agencije planirana su i osigurana Državnim proračunom Republike Hrvatske. Državni proračun za 2012. i projekcije za 2013. i 2014. godinu objavljen je u NN br. 24/12 od 27.02.2012., a izmjene i dopune u NN br. 132/12 od 27.11.2012. godine.

8.1. Bilanca

u kunama

Opis	31.12.2011.	31.12.2012.	Indeks 2012/2011
AKTIVA			
Nefinancijska imovina	1.342.520	718.003	53,5
Ne proizvedena dugotrajna imovina	582.232	75.797	13,0
Proizvedena dugotrajna imovina	760.288	642.206	84,5
Financijska imovina	80.717.916	98.438.103	121,9
Novac u banci i blagajni	10.557.837	10.857.833	102,8
Depoziti i potraživanja	1.293.787	1.267.824	97,9
Zajmovi	63.464.599	80.473.817	126,8
Potraživanja za prihode poslovanja	4.747.561	5.108.271	107,6
Rashodi budućih razdoblja	654.132	730.358	111,6
UKUPNO AKTIVA (1+2)	82.060.436	99.156.106	120,8
PASIVA			
Obveze	6.897.536	7.352.320	106,6
Obveze za rashode poslovanja	2.174.759	2.629.543	120,9
Odgodjeno priznavanje prihoda	4.722.777	4.722.777	100,0
Izvori sredstava	75.162.900	91.803.786	122,1
Vlastiti izvori	74.641.584	90.990.112	121,9
Višak prihoda tekuće god.	521.316	813.674	156,1
UKUPNO PASIVA (3+4)	82.060.436	99.156.106	120,8

Aktiva

Na dan 31.12.2012. godine, ukupna vrijednost imovine Agencije iznosila je 99.156.106 kn pri čemu se u strukturi imovine najveći dio od 718.003 kn odnosi na sadašnju vrijednost ulaganja u zgradu te vrijednost licenci i uredske opreme.

Financijska imovina porasla je s 80.717.916 kn na dan 31.12.2011., na vrijednost od 98.438.103 kn, na dan 31.12.2012. što je povećanje u odnosu na 2011. za 21,95%.

Finacijsku imovinu čine:

- Novčana sredstva na kunskom i deviznom računu u iznosu od 10.857.833 kn
- Depoziti i potraživanja čine devizni depoziti u iznosu od 1.210.364 kn, prenesena Agenciji od strane UNDP-a posebnim sporazumom te potraživanja u iznosu od 57.460 kn.

Na dan 31.12.2012. potraživanja po ukupno isplaćenim aktiviranim jamstvima iznosila su 72.073.817 kn.

Zajmovi se odnose na dugoročne zajmove koji su u razdoblju od 1996. do 1998. godine odobravani poslovnim subjektima i to: Županjskoj banci - 2.400.000 kn i Međimurje Visokogradnji - 6.000.000 kn. Sredstva su plasirana putem tržišta novca ili izravnim ugovorima, a kako nisu vraćena prema ugovorenim uvjetima, prijavljena su zajedno s kamatama kao potraživanja Republike Hrvatske u stečajnim postupcima koji su još uvijek u tijeku.

Potraživanja za prihode poslovanja iznosila su 5.108.271 kn i najvećim djelom, u iznosu od 4.706,040 kn odnose se na potraživanja od kamata na dane zajmove Županjskoj banci i Međimurje Visokogradnji, dok se iznos od 402.231 kn odnosi na potraživanja za ispostavljene račune poduzetnicima po izdanim jamstvima.

Pasiva

Pasivu Agencije čine obveze i izvori financiranja u ukupnom iznosu od 99.156.106 kn pri čemu ukupne obveze Agencije na dan 31.12.2012. godine iznose 7.352.320 kn.

Obveze za rashode poslovanja, u iznosu od 2.629.543 kn čine obveze za plaću zaposlenicima u iznosu od 612.988 kn te obveze za materijalne rashode u iznosu od 120.611 kn. Ostale obveze odnose se na sredstva za isplatu potpora koja su u bilanci 2007. godine iskazana na izvorima sredstava, a u 2008. godini prema Uredbi o računovodstvu neprofitnih organizacija prikazana su na stavci obveza te na obveze za naplaćene tuđe prihode u iznosu od 1.895.621 kn.

Stavka odgođenog priznavanja prihoda u iznosu od 4.722.777 kn odnosi se na očekivani prihod od kamata za reprogramirana jamstva (21.485 kn) te za kamate na zajmove odobrene Županjskoj banci i Međimurje Visokogradnji (4.701.292 kn).

Izvori sredstava Agencije na dan 31.12.2012. godine iznosili su 91.803.786 kn i odnose se na:

- Vlastite izvore financiranja u iznosu od 90.990.112 kn
- Preneseni višak prihoda i višak prihoda tekuće godine u iznosu od 813.674 kn.

Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godini

Vlastite izvore sredstava čine:

- Temeljni kapital u visini od 18.724.700 kn
- Sredstva za isplatu aktiviranih jamstava u iznosu od 36.352.859 kn
- Sredstva prenesena sporazumom od UNDP-a u iznosu od 12.987,104 kn
- Ostala sredstva u iznosu od 6.540.747 kn čine dobit ostvarenu u Agenciji u prethodnim razdobljima (6.095.038 kn) i vrijednost dugotrajne imovine nabavljene do 31.12.2010. godine (134.936 kn).

Višak prihoda za 2012. godinu (292.014) i višak prihoda iz prethodnih godina (521.660 kn) preneseni su iz računa prihoda i rashoda.

Obveze s osnove aktiviranih, a još neisplaćenih jamstava prikazane su vanbilančno te su na dan 31.12.2012. godine iznosile 184.803 kn.

8.2. RAČUN PRIHODA I RASHODA

Sredstva dostavljena iz Državnog proračuna evidentiraju se na prihodima iz proračuna. Za poslovanje Agencije tijekom 2012. dostavljeno je ukupno 60.010.162 kn.

Od ukupnog iznosa prihoda iz proračuna, za projekte poticanja malog i srednjeg poduzetništva prema Poduzetničkom impulsu za 2012. godinu, dostavljeno je 31.773.325 kn.

u kunama

Opis	Ostvareno 2011.	Planirano 2012.	Ostvareno 2012.	Indeks Ostvareno/ Planirano
PRIHODI				
Prihodi od imovine	511.065	0	367.967	-
Prihodi iz proračuna	68.517.529	64.220.700	60.010.162	93,4
UKUPAN PRIHOD (1+2)	69.028.594	64.220.700	60.378.129	94,0
RASHODI				
Rashodi za zaposlene	5.700.569	7.485.700	7.247.264	96,8
Materijalni rashodi	1.901.436	2.548.750	2.234.020	87,7
Financijski rashodi	341.656	21.250	76.712	361,0
Subvencije	53.937.742	32.540.000	31.778.325	97,7
Ostali rashodi	1.297.538	1.140.000	1.124.222	98,6
Rashodi za nabavu nepr. dug. imovine	33.418	40.000	36.993	92,5
Rashodi za nabavu proizvedene dug. imovine	25.283	445.000	270.715	60,8
Izdaci za dane zajmove	19.658.863	20.000.000	17.317.864	86,6
UKUPNI RASHODI I IZDACI (3 do 10)	82.896.505	64.220.700	60.086.115	93,6
Višak prihoda tekuće godine (A-B)	-	-	292.014	-
Manjak prihoda iz prošlih godina godine (A-B)	13.867.911	-	-	-
Preneseni višak prihoda	14.389.227	-	521.660	-
Višak prihoda za slijedeće razdoblje (C+D)	521.316	-	813.674	-

Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godini

Prihodi

Struktura ukupnog prihoda u 2012. godini bila je kako slijedi:

- Prihodi od imovine iznose 367.967 kn i odnose se na kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju (273.411 kn) i prihode od pozitivnih tečajnih razlika (94.556 kn)
- Prihodi iz proračuna u iznosu od 60.010.162 kn čine sredstva koja su Agenciji dostavljena iz državnog proračuna, a namijenjena su za izdatke administracije i upravljanja, kapitalne i tekuće izdatke, jamstva za malo gospodarstvo, izobrazbu i razvoj mreže konzultanata te projekte poticanja malog i srednjeg poduzetništva prema Poduzetničkom impulsu za 2012. godinu.

U tablici 3 sadržan je prikaz doznačenih sredstava prema projektima i aktivnostima iz Poduzetničkog impulsa za 2012. usporedno sa dostavljenim sredstvima za 2011. godinu;

Tablica 5. Usporedba doznačenih sredstava za 2012. i 2011.

u kunama

Aktivnost	Naziv projekta	Doznačeno 2011.	Doznačeno 2012.	Indeks 2012/2011
A560095	Poticanje ciljnih skupina društva	4.000.000	2.885.200	72,1
A563040	Poticanje marketinških aktivnosti	4.994.116	4.613.200	92,4
A563117	Razvoj obrta	5.843.201	-	-
A563118	Poticanje konkurentnosti zadrugarstva	2.000.000	2.000.000	100,0
A563119	Poticanje konkurentnosti	23.271.925	22.274.925	95,7
	Ukupno doznačeno po projektima	40.109.242	31.773.325	79,0

Rashodi

Rashodi za zaposlene u 2012. godini iznosili su 7.247.264 kn i sastojali su se od rashoda za bruto plaće u ukupnom iznosu od 6.012.726 kn, doprinosa na bruto plaće u iznosu od 954,434 kn te ostalih rashoda za zaposlene u iznosu od 280.104 kn.

Rashodi za zaposlene povećani su u odnosu na 2011. godinu djelomično i kao rezultat promjene računovodstvene metode ulaskom Agencije u proračunsko računovodstvo budući je u 2011. godini plaća za 12. mjesec isplaćena u 1. mjesecu u ukupnom iznosu od 511.098 kn iskazana kao rashod budućeg razdoblja tako da trošak plaća u 2011. godini obuhvaća isplatu jedanaest plaća, dok trošak plaća u 2012. godini obuhvaća isplate za svih dvanaest mjeseci. Nadalje, povećanje rashoda za zaposlene je djelomično i rezultat povratka 6 zaposlenica s porodiljnog opusta.

Ostali rashodi za zaposlene povećani su, u najvećem dijelu, za iznos ugovorene i isplaćene otpremnine bivšem predsjedniku uprave u ožujku 2012. godine.

Prosječan broj zaposlenih na kraju izvještajnog razdoblja za 2012. godinu bio je 50 dok je prosječan broj zaposlenih na kraju 2011. iznosio 47.

Izvješće o poslovanju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije u 2012. godini

Agencija je tijekom 2012. izdala računa za naknade po jamstvima u iznosu od 2.578.471 kn, od čega je do kraja 2012. godine u proračun po osnovi uplaćenih naknada uplaćeno 2.219.203, dok je u 2011. izdano računa za naknade po jamstvima u iznosu od 1.411.870 kn.

Financijske rashode u ukupnom iznosu od 76.712 kn čine bankarske usluge (2.988 kn) i negativne tečajne razlike na sredstva UNDP/UNOPS (73.724 kn). Tečajne razlike rezultat su višeg tečaja za EUR i USD na dan 31.12.2012. u odnosu na tečaj 31.12.2011. godine.

Materijalni rashodi u 2012. godini iznosili su 2.234.020 kn, dok su u 2011. iznosili 1.901.436 kn.

Tablica 6 - Struktura materijalnih rashoda

Vrsta rashoda	2011	Planirano 2012	Ostvareno 2012	Index2012/2011
Naknade troškova zaposlenima	290.752	467.500	457.313	97,8
Naknade članovima UO	198.107	158.500	79.054	49,9
Rashodi za usluge	1.045.954	1.379.250	1.164.128	84,4
Rashodi za materijal i energiju	262.305	383.500	364.288	94,9
Ostali nespomenuti materijalni rashodi	104.318	318.500	169.237	53,1
UKUPNO	1.901.436	2.707.250	2.234.020	82,5

Rashodi za subvencije i donacije iznose 32.902.547 kn i odnose se na razne oblike ulaganja u razvoj malog i srednjeg poduzetništva;

- Potpore poduzetnicima, supokroviteljstva na sajmovima, izložbama i manifestacijama te sufinanciranje konzultantskih usluga putem vaučera (1.129.222 kn).
- Potpore iz Poduzetničkog impulsa za 2012. godinu iznosile su 31.773.325 prikazane su u tablici 2.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 307.708 kn i sastoje se od rashoda za nabavu neproizvedene financijske imovine (36.993 kn) i rashoda za nabavu proizvedene imovine (270.715 kn).

Izdaci za dane zajmove iznose 17.317.864 kn, a čine ih dani zajmovi trgovackim društivima izvan javnog sektora (2.566.159 kn) i dani zajmovi obrtnicima izvan javnog sektora (14.751.705 kn).

9. ZAKLJUČAK

Izvještaj o radu Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i investicije detaljno prikazuje postignute rezultate rada ove Agencije koji su u skladu s njenom misijom, vizijom te postavljenim joj ciljevima.

Analizom trenutnog stanja hrvatskog gospodarstva i informacijama dobivenim direktnim kontaktima s poduzetnicima putem različitih komunikacijskih kanala, svoje aktivnosti i mjere podrške poduzetnicima maksimalno smo prilagodili potrebama tržišta, uvažavajući pri tom postavljene zakonske i regulatorne okvire.

Slijedom navedenog u 2012. godini nadopunjena je paleta postojećih jamstvenih programa novim programima: „Inovacije“, „Financijski leasing“ te „Činidbena jamstva“, što je korisnicima ovakvog vida podrške omogućilo realizaciju investicija vrijednih gotovo 924 milijuna kuna.

Uzevši u obzir poduzetničke potrebe i u okviru aktivnosti dodjele bespovratnih potpora, putem Plana poticanja poduzetništva i obrtništva za 2012.g. te Poduzetničkog impulsa, povećali smo prosječan iznos potpore više od 5 puta te na taj način omogućili poduzetnicima realizaciju ozbiljnih investicija.

Budući da su regionalne razlike u poduzetničkim aktivnostima poprilično izražene među regijama RH, prilikom dodjele bespovratnih sredstava, posebnu smo pažnju usmjerili na ravnomjerni razvoj cijele države.

U nastojanju da i savjetodavnim aktivnostima putem formiranjem mreže stručnjaka podržimo poduzetnike, kontinuirano smo radili na projektu „Mreža konzultanata“, koji su svojim uslugama i savjetima doprinijeli lakšoj i efikasnijoj pripremi poduzetničkih projekata.

Kako bismo pridonijeli jačanju gospodarske scene u smislu uvođenja mladih, obrazovanih i sposobnih ljudi, osmisili smo program „Mreža studentskih poduzetničkih inkubatora“ koji će biti platforma stvaranju novih poduzeća stvarajući kapacitete i kompetencije poduzetničkog sektora, koje će poboljšati produktivnost u nacionalnom gospodarstvu te standarde kvalitete podignuti na višu razinu.

Imajući u vidu važnost kojima država potiče uštede energije, proizvodnju energije iz obnovljivih energetskih izvora te mjere zaštite okoliša, započeli smo intenzivne pripreme na uspostavi suradnje s Europskom bankom za obnovu i razvoj upravo u cilju ostvarenja navedenih planova.

Fokus rada HAMAG INVEST-a usredotočen je između ostalog i na poticanje investicija u sektor malog i srednjeg poduzetništva kao jednog od presudnih faktora koji ovu državu mogu izvući iz krize.

Iako su u 2012. godini vladali izuzetno nepovoljni gospodarski trendovi, nadamo se kako će aktivnosti koje HAMAG INVEST poduzima s ciljem formiranja stimulativnog poduzetničkog okruženja omogućiti poduzetnicima lakšu realizaciju investicijskih projekata te stvaranje dodanih vrijednosti. Naše intenzivne napore, u tom smislu, nastaviti ćemo i u budućnosti.